

STRUKTURA PROGRAMU

Program Szlaki Kulturowe Rady Europy opiera się na kilku różnych filarach:

■ **Rada Europy** określa założenia, które mają być realizowane w ramach programu. Utworzona w 1949 r. Rada Europy jest najstarszą organizacją międzynarodową w Europie i obejmuje cały kontynent. Czterdzieści siedem państw wchodzących w jej skład postanowiło połączyć siły, aby „chronić i wcielać w życie ideały i zasady stanowiące ich wspólne dziedzictwo oraz aby ułatwić ich postęp ekonomiczny i społeczny” (statut RE przyjęty w 1949 r.).

■ **Poszerzone Porozumienie Częściowe (EPA)** w sprawie szlaków kulturowych ustanowione w 2010 r. realizuje wytyczne Rady Europy, ustala strategię programu i przyznaje certyfikat „Szlak Kulturowy Rady Europy”. Jest otwarte dla państw będących i niebędących członkami Rady Europy zainteresowanych politycznym wsparciem krajowych, regionalnych i lokalnych inicjatyw promujących kulturę i turystykę. W tej chwili EPA obejmuje 33 państwa członkowskie i 3 państwa o statusie obserwatora.

■ **Wspólne programy Rady Europy i Unii Europejskiej** ustanawiają współpracę między Poszerzonym Porozumieniem Częściowym w sprawie szlaków kulturowych a Komisją Europejską w zakresie tworzenia zrównoważonych projektów sprzyjających rozwojowi kulturowemu, społecznemu i środowiskowemu w Europie.

■ **Europejski Instytut Szlaków Kulturowych (EICR)**, z siedzibą w opactwie Neumünster w Luksemburgu jest jednostką o charakterze pomocniczym powołaną w 1998 r. na mocy porozumienia między Radą Europy a Wielkim Księstwem Luksemburga. Instytut oferuje doradztwo operatorom certyfikowanych szlaków kulturowych, pomaga w tworzeniu nowych projektów, organizuje szkolenia i wydarzenia promocyjne dla operatorów szlaków oraz koordynuje prace realizowane w ramach sieci uniwersytetów.

Rada Europy
Generalna Dyrekcja ds. Demokracji
F-67075 Strasburg

Europejski Instytut Szlaków Kulturowych
Opactwo Neumünster
ul. Münster 28
L-2160 Luksemburg
Tel. +352 24 12 50

www.coe.int/routes

www.coe.int

Rada Europy jest wiodącą organizacją na kontynencie w dziedzinie praw człowieka. Zrzesza 47 państw członkowskich, z których 28 jest członkami Unii Europejskiej. Wszystkie państwa członkowskie podpisały Europejską Konwencję Praw Człowieka, traktat chroniący prawa człowieka, demokrację i rządy prawa. Europejski Trybunał Praw Człowieka nadzoruje wdrażanie Konwencji w państwach członkowskich..

JUNE 2019 Images credits: © Shutterstock/Cultural Routes Associations, ECR.

POL

CELE I WARTOŚCI PROGRAMU SZLAKI KULTUROWE RADY EUROPY

Program „Szlaki kulturowe” zainicjowany przez Radę Europy w 1987 r. pokazuje - poprzez podróż w czasie i przestrzeni - jak dziedzictwo różnych krajów Europy składa się na wspólne dziedzictwo kulturowe.

Szlaki Kulturowe wcielają w życie podstawowe wartości promowane przez Radę Europy: prawa człowieka, demokrację kulturową, różnorodność i tożsamość kulturową oraz wzajemną wymianę i wzbogacanie się ponad granicami na przestrzeni wieków. Stanowią płaszczyznę dla dialogu międzykulturowego oraz pomagają w lepszym poznaniu i zrozumieniu europejskiej tożsamości kulturowej.

Szlaki Kulturowe służą ochronie i umacnianiu przyrodniczego i kulturowego dziedzictwa Europy jako czynnika wpływającego na poprawę środowiska, w którym żyjemy, oraz jako źródła rozwoju kulturowego, społecznego i gospodarczego. Promują turystykę kulturalną zgodną z ideą zrównoważonego rozwoju.

DZIAŁANIA

W ramach programu „Szlaki Kulturowe” Rada Europy stworzyła cały model zarządzania kulturą i turystyką. Regularnie organizuje spotkania, szkolenia, seminaria i fora dyskusyjne w celu stymulowania wymiany wiedzy oraz budowy wspólnych, innowacyjnych strategii wspierających rozwój kulturowy i gospodarczy, zrównoważoną turystykę i poczucie obywatelstwa europejskiego.

Szlaki Kulturowe są częścią rozległej sieci współpracy, która łączy władze krajowe, regionalne i lokalne oraz szeroką grupę stowarzyszeń i podmiotów gospodarczych, zapewniając efekt synergii.

Program wiele zyskuje też dzięki sprawnej współpracy z Unią Europejską i czołowymi organizacjami międzynarodowymi.

Od czerwca 2019 r. powstało 38 certyfikowanych Szlaków Kulturowych Rady Europy reprezentujących różne wątki z europejskiej pamięci, historii i dziedzictwa, a jednocześnie podkreślające różnorodność współczesnej Europy.

33 państwa członkowskie Poszerzonego Porozumienia Częściowego (w nawiasie podano rok przystąpienia):

Andora (2012)
 Armenia (2015)
 Austria (2011)
 Azerbejdżan (2011)
 Bośnia i Hercegowina (2016)
 Bułgaria (2011)
 Chorwacja (2016)
 Cypr (2011)
 Czarnogóra (2011)
 Federacja Rosyjska (2011)
 Finlandia (2018)
 Francja (2011)
 Hiszpania (2011)
 Grecja (2011)
 Gruzja (2016)
 Litwa (2012)
 Luksemburg (2011)
 Łotwa (2019)
 Monako (2013)
 Niemcy (2013)
 Norwegia (2011)
 Polska (2017)
 Portugalia (2011)
 Rumunia (2013)
 San Marino (2017)
 Serbia (2012)
 Słowacja (2014)
 Słowenia (2011)
 Szwajcaria (2013)
 Watykan (2018)
 Węgry (2013)
 Włochy (2011)
 Turcja (2018)

3 państwa-obszary Poszerzonego Porozumienia Częściowego:

Albania (2019)
 Irlandia (2019)
 Szwecja (2019)

CERTYFIKACJA

Certyfikowane Szlaki Kulturowe są oceniane co trzy lata. Nowe Szlaki Kulturowe otrzymują certyfikat Rady Europy, jeśli spełniają kilka kryteriów:

- ▶ Podejmują temat odzwierciedlający wartości europejskie, wspólny dla co najmniej trzech krajów w Europie;
- ▶ Są przedmiotem międzynarodowych, interdyscyplinarnych badań naukowych;
- ▶ Utrwalają europejską pamięć, historię i dziedzictwo oraz wnoszą istotny wkład w postrzeganie różnorodności współczesnej Europy;
- ▶ Wspierają wymianę kulturalną i edukacyjną młodzieży;
- ▶ Tworzą wzorcowe i innowacyjne projekty w dziedzinie turystyki kulturowej i zrównoważonego rozwoju kulturowego;
- ▶ Tworzą produkty turystyczne przeznaczone dla różnych grup.

Cultural route
 of the Council of Europe
 Itinéraire culturel
 du Conseil de l'Europe

Certyfikowane Szlaki Kulturowe (wg daty uzyskania certyfikatu):

- Szlaki Pielgrzymkowe Santiago de Compostela (1987)
- Hanza (1991)
- Szlak Kulturowy Wikingów (1993)
- Via Francigena (1994)
- Szlak Dziedzictwa Al-Andalus (1997)
- Szlak Fenicjan (2003)
- Europejskie Drogi Mozarta (2004)
- Europejski Szlak Dziedzictwa Żydowskiego (2004)
- Pirenejski Szlak Żelaza (2004)
- Szlak św. Marcina z Tours (2005)
- Miejsca Kluniackie w Europie (2005)
- Szlak Drzew Oliwnych (2005)
- VIA REGIA (2005)
- TRANSROMANICA (2007)
- Iter Vitis (2009)
- Drogi św. Olafa (2010)
- Europejski Szlak Cysterski (2010)
- Europejski Szlak Historycznych Uzdrowisk Termalnych (2010)
- Szlak Europejskich Cmentarzy (2010)
- Szlak Prehistorycznego Malarstwa Jaskiniowego (2010)
- Europejski Szlak Ceramiki (2012)
- Europejski Szlak Kultury Megalitycznej (2013)
- Szlak Hugonotów i Waldensów (2013)
- ATRIUM (2014)
- Réseau Art Nouveau Network (2014)
- Via Habsburg (2014)
- Kierunek Napoleon (2015)
- Europejski Szlak Cesarza Karola V (2015)
- Śladami Roberta Louisa Stevenson (2015)
- Szlak Cesarzy Rzymskich i Naddunajskich Winnic (2015)
- Ufortyfikowane Miasta Wielkiego Regionu (2016)
- Szlak Impresjonizmu (2018)
- Via Charlemagne (2018)
- Europejski Szlak Dziedzictwa Przemysłowego (2019)
- Kierunki Le Corbusier (2019)
- Szlak Wyzwolenia Europa (2019)
- Szlaki Reformacji (2019)
- Trasy Żelaznej Kurtyny (2019)